

den gældende Ordning, men hvor der ganske vist ogsaa henvises til Provstiudvalgene, som vi er imod, ligesom jo Menighedsraadsloven i den nye Form forudsætter dem; ved Afstemningen over dette Lovforslag ønsker vi derfor at undlade at stemme.

Den højtærede Kirkeminister sagde til os ved Sagens anden Behandling, at vi i 1912 havde stemt for den Menighedsraadslov, som den Gang blev vedtaget, og den indeholdt jo ikke den uhindrede Valgret til Menighedsraadene; ogsaa efter den Lov krævedes der en Tilmelding. Det er rigtigt, men Forklaringen er jo den, som jeg har fremsat forskellige Gange, at naar vi i 1912 stemte for den daværende Kultusministers Menighedsraadslov, var det efter en lang indgaaende Forhandling, hvorunder der fra vor Side var stillet en hel Række Ændringsforslag, ogsaa et Ændringsforslag om uhindret Valgret; det blev forkastet; saa maatte vi overveje Situationen, og den var saadan, at under den daværende Kultusminister kunde vi være med til at gennemføre en Menighedsraadslov, der dog principielt var betydelig bedre end den, vi fik i 1903 under den nuværende Kirkeministers Førerskab. Paa væsentlige og specielle Punkter, bl. a. Bestemmelsen om Menighedsraadenes Op-gave, naaede vi et saa væsentligt Frem-skrift fra den Lov, der havde været gæl-dende fra 1903 til 1909, og vi maatte, naar vi saa paa den politiske Situation og Udvik-lingen her i Landet, sige os selv, at indenfor et Tidsrum af adskillige Aar vilde vi ikke kunne naa en mere frisindet Menigheds-raadslov end den, skønt den langt fra var, som vi ønskede. Hvis vi derfor ikke benyttede Lejligheden, kunde vi udsætte os for om nogle Aar at faa en, der var meget daarligere. Det var den Betragtning, der ledede os den Gang. Det viser sig jo ogsaa, at efter at den nuværende højtærede Kirke-minister atter er blevet Kirkeminister, søger han i saa høj Grad som muligt at vende tilbage til Principperne fra 1903. Det viser sig altsaa, at vi havde Ret i vor Betragtning i 1912. Desuden er der siden 1912 gaaet 10 Aar, og selv de, der i 1912 mente, at Tiden ikke var kommet til almindelig uhindret Adgang til Valglisten for Menighedsraads-valgene, maatte dog, skulde jeg mene, nu efter 10 Aars Forløb og 10 Aars Erfaringer være kommet til det Standpunkt, at nu var

i hvert Fald Tiden kommet til uhindret Ad-gang. Endelig kommer dertil det Synspunkt, som for os er meget væsentligt ved Afstem-ningen om disse Love, nemlig Forholdet til Sønderjylland, hvor disse Lovforslag paa en Række principielle Punkter, ogsaa paa dette, betyder et Tilbageskridt fra den be-staaende lovlige Ordning. Saaledes var det ikke i 1912. Man vil maaske sige: Vil I da stemme mod Menighedsraadsloven nu og dermed mod Adgangen for Menighederne til en vis Indflydelse paa Præstevalg? Men dertil vil jeg sige, nej, vi kommer ikke til at modarbejde dette, thi hvis dette Lovfor-slag skulde falde ved Afstemningen, bestaar Loven af 1912 med den Adgang, den giver, og hvis dette Lovgivningskompleks i det hele og store skulde falde ved Afstemningen, bevarer Sønderjyderne de Friheder og Rettigheder, de nu har.

Siden anden Behandling er der opstaaet eller har der i hvert Fald bredt sig yderligere en Bevægelse mellem de københavnske Præster til Protest mod det foreliggende Lovforslag. Det er netop grundet paa 10 Aars Erfaringer, at disse 26 Præster i en Adresse, der er stillet til Rigsdagen, ønsker denne uhindrede Adgang. Det er de Er-faringer, de har gjort om, at kun en ganske lille Brøkdel af de valgberettigede bliver Vælgere paa Grund af den Tilmelding, der skal foretages. Jeg har den Opfattelse, at naar de 26 Præster her i København har rejst en saadan Adressebevægelse og er kommet til os i den Anledning, er det af Bøymring for Folkekirken. De ser, at disse Lovforslag er en Spire til Folkekirken Forsvinden og Afskaffelse. For saa vidt kan man sige, at hele dette Lovgivnings-kompleks paa en vis Maade letter os Social-demokrater det fremtidige Arbejde for Kirkens Adskillelse fra Staten, paa en vis Maade og ud fra et vist Synspunkt; det har jeg ogsaa baade ved første Behandling og ved anden Behandling betonet. For saa vidt kunde man sige, at vi skulde glæde os over det og stemme for det, men jeg har stadig hævdet, at saalænge vi har en Folke-kerke, ønsker vi den saa folkelig, demokratisk frisindet og fri som muligt. Men jeg for-staar meget godt disse Folkekirken Præs-ters Bøymringer for Folkekirken, thi naar dette Lovgivningskompleks er gennemført, vil man yderligere komme ind i en Udvik-